

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомы, БМАССР-эй Верховно Советэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомы орган.

№ 161 (6871)

ИЮЛИН

9

ПЯТНИЦА

1954 он

Сэв 20 мүнгов.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ (1-дэхн ноур). ХҮДӨӨ АЖАХЫН БҮХЭСОЮЗНА ВЫСТАВКЭ ДЭЭРЭ. Хартаабха ба овошин павильон (1-дэхн ноур). М. Гармаев. — Комсомольск организацион үүргие эрид дээшлүүлэх (2-дэхн ноур). Ш. Борисов. — Шэрэн шудхашад уялгаа дүүргэнэ (2-дэхн ноур). СССР-эй АРАДУУДАЙ АХАДУУГЭЙ БҮЛЭ СОО. А. Каравас. — Советскэ Удмуртин амжалтанууд (2-дэхн ноур). МАЛДАА ТЭЖЭЭЛЭЙ БАТА БЭХИ БАЗА БАЙГУУЛАЯ! Д. Доржиев. — Торшинд тэжээл бэлдхэгые тоонгоүй (3-дэхн ноур).

ТҮМЭРЗАМШАДАЙ БҮХЭСОЮЗНА УДЭРЭЙ УРДА ГЭЭ. Т. Михайлов. — Үнэт үүсхэл (3-дэхн ноур). Б. Мунгонов, Д. Доржиев. — 4. Аикомай инструктор (3-4-дэхн ноуруудта). Чжеу Энь-лай Хо Шв Мин хоёрой хоорондо болонон хэлсэнууд тухай коммюнике (4-дэхн ноур). Француска правительствын заседани (4-дэхн ноур). 12 мянган залуу мэрэгжэлтэд (4-дэхн ноур). Болгарини полнитууд дээр (4-дэхн ноур). Арстай түлөөлөгчидэй бүххитидэй суглаанда нугалтын урда тээ (4-дэхн ноур).

Малай байра барилгада үдэр бүрийн анхарал хандуулха

Нийгэмд малай тоо толгойг олонорнуудад тэрэйг ашиг шэмэ үнэтэй эрд дээшлүүлэх гэдэн тоо шуудад зорилго колхозууд болоон овохуудай урда табиха зуураа, партиин Центральна Комитедэй сел-торьска Насим болбол малай байра барилгада олоо анхарал хандууна байна. Тус Планумэй тогтоолой ёсоор, өйрлн хэдхэн жэлэй дулаан дотор колхозуудай шигшн бүхн мал зоотехническэ эрлэтүүдэд харюусаха наин, уужам, дулаан байрануудай гүйсэд хангалдан байха эрэгтэй.

Партиин табигдан энэ зорилгыг бэлдүүн, манай республиканы олоон колхозууд үнэгэрлэн үе соо нилдэ хэ хүдэлмэри ябуулаа. Малай байра барилгын талаар дэлгэрлэн социалистическэ мүрсөөнд мүнөө Зинграйн аймагай Тельманей нэрэмжэт колхоз (түрүүдэлшн хүдэр Матвеев, нарфорганзацин секретарь хүдэр Жордов) түрүү нуури эзлэх, республиканы Министруудай Советэй ба КПСС-эй обкомой амжуулгын Улаан туг абанхай. Энэ колхоз үбэлэй үдэр барилгада хэрэгтэй хэдэн мянган кубометр модон болон бусад материалуудыг бэлдэхэ, зуун толгой үсэдэй байха олоон механизираней байра барилга дүүргэд, мүнөө хоёрдох фермер барилга захалаа. Гална, Тельманей нэрэмжэт колхоздо 900 тошин багтамжатай таряанай склад, 75 киловатт хүсэтэй электростанци бэлдүүн гэж байна. Барилгын элдэ бүхн хүдэлмэриүүд мүнөө 70 шахуу хүн хабалдаг байна. Коммунальн хүнэй-товариа фермер барилгада тус колхозыг шэфтээ абанан Улан-Удэ станицин вагонно депогой коллектив нилдэ хэ туна хүрэнэ.

Малай байра барилгын тугаи ёстой оролдолго гаргажа байн колхозуудыг үнөөшье олоор харуулжа болох байна. Жэшээлхэд, Иволгын аймагай «Улаан Орон» колхоз зуун толгой үсэдэй байха байра барилга үнү дүүргэд, мүнөө 95 толгой тугалтай бантаха байра шөлөөр барилга байнхай. Мүн энэ аймагай Сталинэй нэрэмжэт колхоздо хэдэн байра барилгана, Байкало-Кударын, Хажэнгын, Прибайкальска, Мухаршберэй аймагуудта байн олон барилганууд бэлдүүн гэж байна. Колхозуудта малай байра барилгада республиканы промышленна зарим предриятинууд эхлэхэн гүйлаламжа үзүүлнэ.

Гэхтэй хамта, энэ хүдэлмэри үрэхн дээрэ республика дотор тоо хангалтагүйнөөр ябуулагдана гэжэ хэ хэлэхэ хэрэгтэй. Зарим колхозуудай хүдэлмэригшлэд хүдэлмэрин хунууд дугалдана, морн унаа комор гэх мэтин шалтагануудыг урда барилга, колхозно шухала хэрэгтэй байрануудыг барилгада хангаха хүсэд табишагүй. Жэшээшье, Сэлэнгын аймагай Лениней, Сталинэй нэрэмжэт, Закаменай аймагай «Победа», мүн Ждановой нэрэмжэт колхозуудта аяар мүнөө болотор нэгшье байра барилга дүүрээдүй. Ингэ барилганууд Баганскын, Тарбагатайн болон бусад зарим аймагуудай колхозуудтаар үзүүлнэ.

СССР-эй орден болон медальнууд баруулагдаба

Баяхан БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. Л. Лобсанов удаан саг соо үнэн эхлэр хүдэлмэригшэингөө түлөө шагналдан хэлэхэ холбооний хүдэлмэригшэдэ СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй үнэнлөө орденууд болон медальнуудыг баруулаба.

Үшнэй хүдэлмэригшэд хүдэд П. Н. Кондаков, В. П. Очаповский, Н. Я. Пашков, Л. С. Романов, В. Л. Чижов гэжид Лениней орденууд, хүдэд А. А. Бусыгина, В. М. Попова, Е. Д. Харчева гэжид Ажалай Улаан Тугай орденууд шагналдаа.

Хүдэлмэригшэдэ орденууд 16 хүн шагналдан байна. Тэднэй тоодо Б. Н. Акуньев, В. Н. Верещин, С. М. Новак, В. Н. Прокончик, Д. Т. Сиданов, Л. П. Чижов болон бусад байна.

предриятинуудай хүтэлбэрилэгшэд өөхд дээрэ даажа абанан социалистическэ уялгануудаа дүүргэлгэдэ харюусалгагүйгөөр, хайша хэрэгээр хандана. Энэ талаар хэлэхэ болоо наа, Галуута-Нуурай рудоуправлени, Улан-Удын молоний завод, Бурмонголстрой трест гэхэ мэтинүүд плангаа муугаар хүдэлмэрилнэ.

Тинхэдэ, нэгэ зарим аймагуудай партийна, советскэ органууд, мүн машинно-тракторна станцинууд малай байра барилгада үдэр бүрийн анхарал хандуулдаггүй, энэ хүдэлмэринэ бодото дээрнэ хүтэлбэрилдэггүй, зүдэн табигдан байха юм. Гална, гороудуудай партийна комитедүүд колхозуудыг шэфтээ абанан промышленна предриятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй урда шагнэ эрлэтэ табигнагүй, барилгын хүдэлмэри ябуулагда тэднэй харюусалгагүйгөөр хандажа байнаниш мэдэж байбашье, зонхно хэмжээ хаа саг соонь абанагүй.

Колхозуудта барилгын хүдэлмэрин нимэ муугаар ябажа байндаа республиканы Хүдөө ажахын министрество болон колхозно барилгын талаар республиканы Министруудэй Советэй дэргэдхи управлени нилдэ гэмтэй байна. Тэднэр хадаа барилгын ямарар ябажа байнаниш саг үргэлжэ хшажа, шалгажа байдаггүй, барилгатай холбоотой асуудалуудыг оперативаар шиндхэдэггүй.

Колхозуудта бодоогдожо байн малай шэнэ байранууд бүхэ бэхээр, найн шанартайгаар барилдаха ёстой. Тинхэдэ «Бурмонголпроект» конторо барилгын техникческэ проектно-сметнэ документацияр колхозуудыг наадгүй хангаха зэргэтэй байгаа. Тэд, тус конторо өөрчлөгөө энэ уялгыг тон муугаар дүүргэнэ. Тэршэлэн Бурмонколсоюз, сельхознабай республиканска конторо колхозуудыг хушалгын матернал, дээр бусад шухала түхээрлэнүүдээр хүсэд ханганагүй.

Шигшн малые зоотехническэ найн байраар хүсэд хангаха гэдэн зорилгын партиин тогтоолоор хараалдагд байхала нимэ дутуунуудтай сааналаа эбэжэ болохо гэшнэ гү гэжэ асуултай болоно. Отго болохогүй байнаниш хэнлэшы мэдэжэ. Мүнөө зорилго юуб гэхэдэ, малай байра барилгада үдэр бүрийн ёстой анхарал хандуулаха хэрэгтэй. Барилгын темпыг түргэлхэйн тула тэдэ ажаллажа байн хүнүүдэ олон болохо, зохболдон графигыг наринаар сахиха, ажалтай үндэр бүтээшыг туйлахын түлөө социалистическэ мүрсөө үргэнөөр дэлгэрүүлэхэ шухала.

Аймагуудтай партийна, советскэ органууд колхозууд болон МТС-үүдэй ямарар барилга эрхлэжэ байнаниш холодоо хинан шалгаха, элрхэлгэдлэн дутуунуудыг усаахахын тула дары хэмжээ абха үндэгатай. Барилгын талаар колхозуудта тунхаламжа үзүүлэхэ гэдэн социалистическэ уялгануудаа промышленна предриятинууд заабал дүүргэхэ зэргэтэй.

Шигшн малажалай амжалтатгайгар хүгжлэхэ, тэрэнлээ абтадаг нү, тоно, мяха, нооно гэхэ мэтин продуктуудай элбэг дэлбэг болохо малаа найнаар эдэлүүлгэ, харуулаганаа сүм дудалдаха байна. Ушар тинхэдэ малай байраар хангаха гэшнэ колхоз бүхнэй хүдэдэ уялга мүн болоно.

«Шэн габьялата ажалай түдөө» гэдэн медаль 28 хүнд, «Ажалдаа шалгарнаһай түдөө» медаль 62 хүнд баруулагдаа

Хамта республиканы хэлэхэ холбооний 114 хүдэлмэригшэдэ СССР-эй орденууд болон медальнуудар шагналдан байна.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ хүдэр Б. Л. Лобсанов правительственна шанда хүртэнтэйшье дашарамдуулан шагналданшье амаршалаад, ажалдаа шэнэ амжалтануудыг туйлахын хүсэлэн байна.

Хэдхэ холбооний хүдэлмэригшэдэй зүгшөө республиканы хэлэхэ холбооний управлениини начальник хүдэр А. С. Саранулов ба бусад үгэ хэлээ.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

А. П. Чеховэй наһа бараһаар 50 жэлэй ойдо

Манай ороной гороудууд болон тосхонуудай ажалшад А. П. Чеховэй наһа бараһанһаа хойшо үнэгэрлэн 50 жэлэй ойе тэмдэглэжэ байна.

Энэ үдэрэ үнэгэрлэхэ талаар байгуулагданан республиканска комитетэй заседани Киевтэ болото. Украинска ССР-эй Наукануудай академиин Т. Г. Шевченко нэрэмжэт украинска литературин институт агуухэ уранзохболшын творчестводо зориулагданан научна сессияд бэлдэхэ байна. Политическэ болон научна эрдэмүүдэ дэлгэрүүлэхэ украинска общество «Чехов — агуухэ уранзохболшо», «Чехов ба Украина», «Чехов ба театр», «Чехов ба украинска литература» гэдэн тэмэцүүдээр 400-гаад дохиунуудыг республиканыга ажалшадта уншаа.

А. П. Чеховэй наһа бараһанһаа хойшо үнэгэрлэн 50 жэлэй ойдо зориулагданан шигшн наукануудай отделениин сессеи Белорусска ССР-эй Наукануудай академидэ болоо. Белоруссин хүдэлмэригшэдэй клубуудта, культурын ба ушалгын хүдөөгтэй байшануудта чеховскэ вечеринүүд үнэгэрлэднэ.

Таганрогтохи мемориальна гэрэмжидэ болон уранзохболшын ажалдагтай холбоотой дураскаалта бусад газарнуудта хүн зон олоно. Эндэ олон тоото экскурсинууд, тэрэ тоодо «Ростсельмаш» заводой хүдэлмэригшэд, Горькийн, Сталинград, гороудуудай ажалшад эрлэн байна.

Агуухэ хоёр уранзохболшодой — Чехов болон Горькийн хани барилсаанда зориулагданан выставкэнүүдэ город соого элдэн горком эмхлэхэйн байна. Сормовскэ библиотекэ соо А. П. Чеховэй зохболнуудай выставкэ нээлдэ.

Энэ дураскаалта үдэртэ зориулагданан выставкэ Кишинев гордтохи Н. К. Крупскаягай нэрэмжэтэ республиканска публична библиотекэ соо нээлдэ. Олон тоото материалуудай дунда молдавска хэлэн дээрэ оршуулагданан оройтой агуухэ уранзохболшын номууд табигданхай.

Манай ороной арадуудай хэлэн дээрэ А. П. Чеховэй номууд олоор хэлбэлгдэн гаргагдана. Гансахан нүүдлийн жэлүүдэй турша соо Марийска номой хэлбэл А. П. Чеховэй 11 зохболнуудыг марийска хэлэн дээрэ хэлбэн гаргаа. «Каштанка», «Ванька» ба бусад расказуудын 2—3 дахин хэлбэлгдэн байна. Коми АССР-эй оро үсхээрлэгшэд, Башкирини ажалшад Чеховэй зохболнуудыг түрлэн хэлэн дээрэ уншагч болонхой.

Энэ үдэрүүдтэ чеховскэ уншалтагуд болон вечеринүүд, выставкэнүүд Иваново, Чита, Якутск, Черкесск, Джамбул гороудуудта эмхилдэгдэ. (ТАСС).

ОДЕССА, июлин 6. (ТАСС). Областни колхозно барилгын олон зуугаад бригаданууд МТС-үүдэй монтажинуудтай хамтааа малажалай байра барилгыг түргэнөөр дүүргэхын түлөө мүрсэсэнэ.

Жэлэй даалгабаринуудыг дүүргэн Анашевска районий колхозууд түрүү нуури эзэлбэ. Эндэ «Победа» ба Кировой нэрэмжэт колхозуудта үнэгэрлэн байранууд хиринсээр барилгана. Байра бүхэндэнь 200 толгой үснэ байха болоно. Бусад колхозуудта моридой, гахайн, шубунай байранууд барилданхай. Колхозно барилгашад ажалай индустриальна методүүдэ улам үргэнөөр нэбтэрүүлжэ байна. Нуури табиха зуураа хиринсэ, шулуу, цемент барилгын талмайнуудта абаа-шагдана, дархалагын мастерскойнууд соо үлдэ, сонхэ гэхэ мэтэ бэлдэхэднэ. Энэ хадаа барилгыг талгалгаргагүйгөөр ябуулаха арга олгоно.

Нарин ноёлотой хонидыг үсхээрлөгөөрөө алдаршанан Арцанска районий хүдөө ажахын артельнүүдтэ 800 гаран колхознигууд хонидой дулаасуулагданан байра барилга байна. Барилгын материалуудыг—хиринсэ, черепинэ, шифер, шатаагданан извэстко үйлдбэрлэхэ ябадалаа хэ анхарал хандуулагдана.

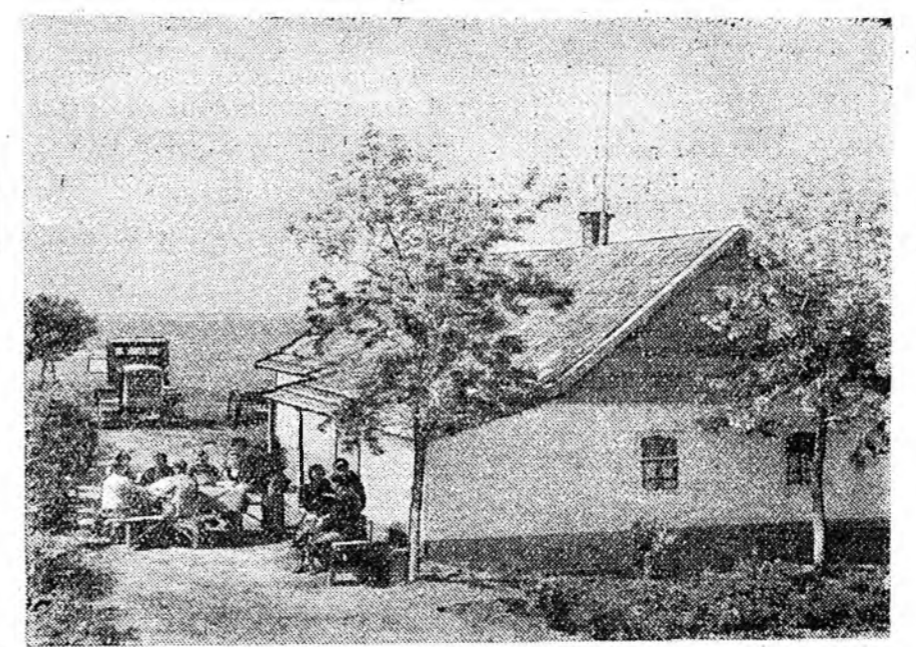
Область соо үдэр бүри дунда эргээр малажалай гурбан байра барилгана.

Киев, июлин 7. (ТАСС). Украини колхозууд тракторна бригадануудта олон тоото саг үргэлжнэ полесой стануудыг барина. Белорусскэ МТС-эй харьяата колхозуудта 15 полесой станууд барилгана. Ковшевска МТС-эй харьяата колхозууд станууд дээрэ 10 нефтерханынши, байрын гэрнүүдэ, хэдэн кузиншануудыг барина.

Кировоградска областни Малоя Польшинска МТС-эй Социалистическэ Ажалай Герой хүдэр Гиталовай тракторна бригадын механизирануудта Сталинэй нэрэмжэтэ колхоз найн полесой стан барилга байна. Станни тойрогт 12 метр үргэнэ модон нуулгагдаа. Эндэ нефтебаза, зайбарилгын мастерской, машини харабшаа бин.

Механизаторнуудта саг үргэлжнэ полесой станууд

Кировоградска областни Малоя Польшинска МТС-эй Социалистическэ Ажалай Герой хүдэр Гиталовай тракторна бригадын механизирануудта Сталинэй нэрэмжэтэ колхоз найн полесой стан барилга байна. Станни тойрогт 12 метр үргэнэ модон нуулгагдаа. Эндэ нефтебаза, зайбарилгын мастерской, машини харабшаа бин.

Ставрэлльско хизаар, Петровскэ, Богословскэ, Григорьевскэ МТС-үүдэй үүсхээр тракторна ба таряажалай бригадануудта зориулан культурина саг үргэлжнэ стан уудыг барилга үргэнөөр элгэрэ. Урэ жэмэтэ ба өсөөринг мөхүүндэ тэднэй олоонхитэ тарилдаа. Станай байра соо амаралтын таһалта, дулаан бүлэн, стовоор, күлшн бин байна. УРАГ ДЭЭРЭ: Ажалынска МТС-эй тракторна № 2 бригадын полесой стан. Хойрхон ажалайн механизиаторнууд хүдэлмэрин урда тоо амаржа байна. ТАСС-эй фотохронико.

Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэ дээрэ

„Хартаабха ба овошин павильон“

«Гороудуудай, промышленна центрүүдэй, үйлдбэрлэн болбосоруудайг промышленностин хүн зоний эрлэнүүдэ, мүн хартаабхын талаар малажалай хэрэглэмжэнуудыг бүрийн хангаха хэмжээтэйгээр ойрын 2—3 жэл соо хартаабха болон овошн үйлдбэрлэхэ зорилго табигдана» — гэдэн үгэнүүд павильоний центральна зал соо элээр харилдана.

КПСС-эй ЦК-тэй сентябрьска Планумэй табигдан энэ зорилгыг яаж түргэнөөр ба эрхм найнаар дүүргэхэ тухай павильоний стэндүүд хөөрөжэ үгэнэ.

Механизацин хадаа хартаабхын ургасис дээшлүүлгэдэ шиншэхэ хүсэн, овошн үйлдбэрлэхэ хэ болгогтын үндэһэй нуури мүн. Квадратно-гнелзвойн аргаар хартаабхын нуулгаха 20 мянган машинанууд энэ жэмэтэ бүтэн гаргагдаа, 1955 ондо 25 мянган тинмэ машинанууд хэдгэхэ юм гэжэ диаграмманууд харуулаа. Хартаабхын шорой олоолдог культурануудыг, пропашийн тракторнуудыг, хартаабха хуряадаг комбайнуудыг, мүн тэршэлэн овошной культурануудыг нуулгадаг элдэб янзын машинануудыг бүтэн гаргалга нилдэ олооноруулаха байна.

Хартаабха ургуулыг механизицилаа—энэ хадаа нэн түрүүн тэршэнь нуулгаха арга тухай асуудал болоно. Павильон соо табигданан зурагуд болон диаграмманууд квадратно-гнелзвойн аргаар хартаабхын нуулгалтат үлэмжэ ойлгосойгоор танилсуулаа. энэ прогрессивнэ агротехническэ аргын

булоу найн байн тухай хэлэжэ үгэнэ. Энэнтэй зэргэлээ—хартаабха нуулгалта, элдүүрилгэ болон хуряалгыг бүрийн механизировайн Липецкэ областни «Полбино» совхозой стэндүүдэй байна. Энэ совхоз нүүдэй хоёр жэлэй турша соо 236 гектар талмай дээрнээ дунда эргээр 178 центнер хартаабхын ургаса абанан байна.

Москва шадарай түрүү картофельовууд—Козоменско районий Улаан сэргэй нэрэмжэтэ колхозой звеневод, Социалистическэ Ажалай Герой В. И. Днявовска колхозой звеневод Е. Н. Авсевич гэгшэд бүри үндэр ургаса — гектарһаа 300-һаа 350 центнер хүртэр ургаса абанан байха юм. Калужска областни Перемышльскэ районий Фрунзын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын аргелиин бригадир Н. П. Лысова 10 гектарһаа дунда эргээр гектарай 420 центнер хартаабха хуряан абанан байна. Павильон соо табигданан материалууд тэднэй хэрэглэхын агротехническэ аргануудтай тодо найнаар танилсуулаха юм.

Механизацин шадар найнаар хэрэглэнэйнгэ ашаар ажалай бүтээшыг яаж дээшлүүлэн тухайн Москва областни «Большевик» совхозой жэмтэ дээрнээ хаража болоно. Энэ ажахын овошөөлөөтэ дээрэ хүдэлжэ байн хүдэлмэригшын бүхэн дунда эргээр 823 центнер овошн ургуулагданан байна. Московскэ областни Орехово-Зуевска районий «Восход» со-

Республиканы МТС-үүдтэ хонидой нооно хайшалалгын ябаса тухай

1954 оной июлин 5-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

МТС-үүд	Хонидой нооно хайшалалгын бүхн дээрэ	Түсэбэй үлэмжэ агротехническэ хайшалалгын ябаса
Е.-Кударын	107,0	96,0
Түнхэной	106,8	75,9
Суухын	104,1	137,2
Закаменай	101,3	68,5
Хонхолойн	99,8	68,6
Кяхтын	99,1	101,6
Хоршын	97,8	21,0
Хамнигадэйн	97,6	97,8
Тарбагатайн	95,0	65,9
Баргажанай	93,6	68,7
Удын	90,8	88,4
Бургалтайн	90,2	72,1
Селендумын	90,0	105,5
Торшын	89,6	71,7
Иволгын	89,2	72,6
Совоскэ	89,0	97,5
Жиринскэ	88,4	77,0
Ц.-Усанай	87,2	90,6
Пограничын	86,2	30,7
О.-Ключевскын	86,0	55,5
Бицурин	83,3	73,6
Кыренскэ	83,2	137,9
Сэлэнгын	82,8	63,4
Кабанскын	82,2	34,2
Ушөөтэйн	81,8	88,8
Курбын	80,1	59,8
Итанын	79,5	25,8
Е.-Кунален	78,7	76,7
Темлюйскэ	77,8	33,9
Хажэнгын	76,2	74,2
Эгэтын	72,5	60,6
Саянтын	68,7	73,3
Сухын	63,3	66,5
Чесанын	63,0	58,8
Н.-Брянска	59,7	53,8
Гашейн	38,0	39,0
Куйтувскэ	23,0	10,8
Б.-Кунален	17,1	14,0

Колхоздо тунхална

Республиканы эгээн хольн аймаг болохо Ахын аймагай колхозууд наһа мүшэр суглуулаха эхилхээр үншнэй. Энэ шухала хүдэлмэригшэ аймагай центри эмхи зургаануудай албахаагшад, хурагал-комсомолецуд горьтой тунхаламжа үзүүлнэ.

Жэшээшье, Кировой нэрэмжэтэ колхоздо Орлигой дунда бургууллин 20 гаран хурагал-комсомолецуд найхан ошоод, тусгаар зөвөнүүд болон ажаллажа наһа мүшэр бэлдэлэн байна. Мүн аймагай центри 50 шахуу хүдэлмэригшэд, албахаагшад воскресник эмхидхэжэ, тус колхоздо гараал, наһа мүшэр эхээр бэлдэ.

А. Хамганов.

Павильонтой зэргэлээ—хартаабха болон овошнуудыг нуулгаха шэнэ шэнэ машинануудтай талмай бин.

Саашадаа—хартаабха болон овошнуудыг таринан экспонатнуудтай, телинүүдэд хурдмэригшэ юм. Энэ уурал дулаас яаж хэрэглэхэ тухай заводой стэнд дээрэ бэлтхэтэй.

Научно-инженерилгын институттай болон туршалгын станцинуудай стэндүүд үйлдбэрн болон наукин хани харилсаата хүдэлмэри тухай харуулаха зуураа, амтанайнгаа ба үл тэжээл болохо талаараа найн хартаабха болон овошнуудай үндэр ургасата ба түргэн эшөөшэдэ соргинуудыг бин болгохо арга методтэй танилсуулаха байна.

Павильонтой зэргэлээ—хартаабха болон овошнуудыг нуулгаха шэнэ шэнэ машинануудтай талмай бин. Саашадаа—хартаабха болон овошнуудыг таринан экспонатнуудтай, телинүүдэд хурдмэригшэ юм. Энэ уурал дулаас яаж хэрэглэхэ тухай заводой стэнд дээрэ бэлтхэтэй.

Павильонтой зэргэлээ—хартаабха болон овошнуудыг нуулгаха шэнэ шэнэ машинануудтай талмай бин. Саашадаа—хартаабха болон овошнуудыг таринан экспонатнуудтай, телинүүдэд хурдмэригшэ юм. Энэ уурал дулаас яаж хэрэглэхэ тухай заводой стэнд дээрэ бэлтхэтэй.

(ТАСС).

Комсомольско организациин үүргыг эрид дээшлүүлэх

Партийн тогтоол, шинэхэвэрлүүлэх бодол, үндэсний төлөө коммунистическэ комсомол, советскэ залуушуул аймагтар эдэвхэйгээр тэмсэн. Комсомол өөрийнхөө табията ажалар, залуушууны коммунистическэ хүмүүжүүлэх түлөө тэмсэлээрээ советскэ аралдай үмэнэ нэрэтэй түрэтэй, тон хүндтэй болонхой байганын мэдээжэ.

Тээд, Заиграйн аймагтай Курбын МТС-эй зонин зарим комсомольско организацинууд мүнөө хүрлэр хүдэлмэрээ шинэчлэн тэбээдүй, партийна эхнэ организацинуудыг боло туналагшан боложо шадалдүй байна.

Тус МТС-эй харьяата Кагановичи нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организацине абаад үзэ. Энэ организаци артелинигээ хүдэлмэридэ, тэрэнэй културна ажабайтдайд огто хайна хүрээгээр хандана. Эндэх залуунуудай болон комсомолонуудай ажалай журам сэх була, даалгаварта нэрэмжэ дүүргэдүгэй ушарнууд олон. Жэшээлхэд, комсомолонууд Баян, Сафронова гүлгэд ямаршье шалгаангүйгөөр ханашыг хүдэлмэрилдүй.

Комсомольско организациин секретарь нүхэр Пермякова залуушуулдай дунда эмхидхэтэй ба културно-тэргээлэй хүдэлмэри ябуулагүй, тэднэй үдэр бүрн ажал хүдэлмэрээр хонирхоногүй.

Тус комсомольско организаци сугалаанууд дээрэ янада олон тогтоолуудыг баталан абадаг. Тээд тэдэ тогтоолуудад бэсүүлхын түлөө эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулагүй. Гүлгэй үдэ сугалаагашыг сар соо хэлдүй. Жэшээнь, гүлгүлшн турбан нара соо энэ комсомольско суглаан үнэгэргэжөөгүй. Тимэ дээрээ комсомолонууд болон залуушуул парти, правительствын гүлгэй үдэ тогтоол, шиндхэбэринүүдыг хайса мэдэхгүй байна. Мүн тэжээл бэлдэхэд комсомолонуудай, залуушуул хабашадасха тухай ВЛКСМ-эй ЦК-эй тогтоолтой гэднэр мүнөө хүртер танилсагдүй. Малаа шэмэтэ тэжээлээр хангаха хэрэгтэ энэх комсомольско организаци орой хабашадасгагүй. Эднэр Иволгын аймагтай залуушуул үүсхэл тухайшье дуулаагүй, тэжээл бэлдэхэлгын комсомольско-залуушуул бригадшье байгуулаагүй байна.

Эдэ бүгэдэ баримтануудай нэгэ шалтагаай юуб гэхэдэ, нүхэр Пермякова комсомолонуудай найдагарине дүүргэдүй. Хөбрлөхөөр, нүхэр Пермякова колхозой үдэр бүрн ажал хүдэлмэридэ хабашадасгадгүй, комсомолонууд, залуушуултай барисаа холбоо багатай хүн юм.

Наяхан ВЛКСМ-эй обкомой II нэгшүн дээрэ агбанан тогтоолыг дүүргэ талаар мүн юушье хэлдэггүй. Залуушуул болон комсомолонуудай ресубликанска воскресни шонин 4-дэ үнэгэрэхэ тушаа обкомой бюорогой тогтоол тухай энэх комсомольско организаци юушье мэдэхгүй байшоо. Комсомо-

лонууд болон залуушуул дунда културна хүмүүжүүлгын хүдэлмэри оройдоошье ябуулагданагүй. Лекци, хөөрлөдөнүүд, урантайханай номууд уншагданагүй, кинокартинанууд харуулагданагүй. Комсомольско суглаан дээрэ залуушуулы коммунистическээр хүмүүжүүлэх тухай асуудал нэгшье зүбшэн хэлсэгдэггүй. Колхоздо түрүү залуушуул олон болобошье, тэднине комсомолой эргэдэ шэлэн абаха хүдэлмэри үшнэй ябуулагданагүй.

Тинхэтэй хамта, ВЛКСМ-эй айком, тэрэнэй хүдэлмэригшэд комсомольско организациин бодото ажалда туналдаггүй байна. Нүхэр Пермяковагай хунгаданаһаа хойшо ВЛКСМ-эй айкомой зүгшөө нэгшье хүн энэ үзэгдөөгүй. Харин тэднэр хүдөөгөөр ябахадан айнаһанай тудыс мин, ябууд хоорондоо дайраад гарадаг зангаараа.

МТС-үүдэй харьяата бусадшье колхозуудай комсомольско организацинуудай союз доторой хүдэлмэри туйлай муугаар табигдахэй. Жэшээлхэд, 18 партсездын нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организацинда 3-4 нара суглаан болоодүй. Комсомольско организациин секретарь нүхэр М. Ф. Шуртынтай хөөрлөдөхэдэ, ВЛКСМ-эй обкомой II нэгшүнэй тогтоолтой танилсагдүй байгаа. Союз доторой хүдэлмэринэ табига надаагүй дээрэнэ энэ комсомольско организаци колхозойнгоо залуушуул дунда үлөө муутай, колхозойнгоо үйлдбэри дээрэ бэс харуулагдгүй байна.

Мүнөө ресубликн бүхэ колхозуудта тэжээл бэлдэхэд дээрэ комсомолонууд, залуушуул аймагтар эдэвхэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. 18 партсездын нэрэмжэтэ колхоз 760 тоно набиһа мүнэр бэлдэхэ түсэбтэй аад, мүнөө оройлоо 13 тоно бэлдэд байна. Тээд энэх комсомольско организаци энэн тушаа юушье хээгүй. Иволгын аймагтай залуушуул хандалгайшье танилсаагүй, набиһа мүнэр суглуулаха залуушуул бригаданы бин болгоогүй. Эндэх дунда хургуулида хурадаг 200 гаран хурагшадшье энэ шухала хэрэгтэ хабашадуулаагүй. Тэршэлэн Орджоникидын, Энгельсын нэрэмжэтэ колхозуудай комсомольско организацинуудай хүдэлмэри сэх хангалтагүй байна.

Курбын МТС-эй зонин комсомольско организацинуудай хүдэлмэрини нимэ муу байһанда КПСС-эй Заиграйн айкомой инструкторска групп, тэрэнине толгойлогшо нүхэр Стулев янада зэмэтэй гэжэ сэхэ хэлжэ хэрэгтэй. Ушар юуб гэхэдэ, олохон комсомольско организацинуудай хүдэлмэринтэй танилсахада, МТС-эй зонин инструкторска групп тэднэй секретариунуудтайн хөөрлөддөггүй, дутуу дундынь элнрүүжжэ, хүдэлмэрээ яаж хайжаруулаха замынь аажа үгэдэггүй байна.

М. Гармасев.

Сомбо нэгшнэ В. Веснина Улан-Удын сомбин фабрикада 8 жада ажаллажа байна. Мүнөө тэрэ даалгаварта ходоо 150 процент дүүргэжэ, байн шаартайг протупин гаргалаг.

УРАГ ДЭЭР: В. Веснина ажаллажа байна.

3. Веснинагай фото.

Шэрэм шудхагшад уялгая дүүргэ нэ

Улан-Удын паровозо-вагонно заводой шэрэм шудхагшын цехын коллектив хэдэн жэл удаагуур нэгэ жэгдээр ажаллажа, квартал, нара бүршигөө цаалгаварине сар соон дүүргэжэ, мурьсөөнэй түрүү зэргэдэ ябана.

Цехын коллектив москвалыкдай үүсхэлы дэмжэн, ажалтайгаа бүтэсые дээшлүүлжэ зорилгоор шэнэ уялга абаа нэн. Үйлдбэрини талмайн квадратна метр бүхэнөө продукция абалгыг сэхдэхэ, жэлэй эсэс хүрэтэр 800 тоно шэрэм түсэбнээ гадуур шудхаха гэнэн уялгая цехын хүдэлмэринд хахад жэл соо дүүргэбэ.

Шэрэм шудхагшад байгнэ оной түрүүшн хахад жэлэй туршада 746 тоно шэрэм түсэбнээ гадуур шудхаха, хэрэгшэдэнь эльгээгээ. Цехын хүдэлмэриндэй ажалай бүтээс нёдондо жэлэй энэ үсхынхөө холо дээшлээ. Мүнөө энэ коллективэй дунда халаан-сүүхынгээ даалгаварине дүүргэдэггүй хүн үгы.

Ш. Борисов.

— Хахад жэлэй туршада хүдэлмэриндэй ажалай бүтээс нилээд дээшлөбшье, энэнэй үшөөл бага гэжэ тоолонобди. Цехыннай инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд механизированна конвейер цех соого тождохо эхлээ. Энэ конвейерэй ашлагданда оруулагдахаха вагоной тормозой шэрэм колхозуудыг шудхаха сэхэр дээшлэжэ, хүдэлмэриндэй ажал хүндэхдэгдэ байна, — гэжэ цехын начальник нүхэр Рабаданов хөөрэнэ.

Ажалай бүтээсые саашдан дээшлүүлжэ талаар энэ цехтэ эмхидхэлэй-техническэ бусад хэмжээ-ябууланууд хараалдагд. бөсүүнэгдэжэ байна. Хүдэлмэриндэй рационализаторска дарахалнууд суглуулагдана. Богонинхо болзор соо 150 гаран дарахалнууд техническэ биродо ороо. Тэднэй олонингэй бэлдбэрид нэбтэрүүлэгдэбэ.

Ш. Борисов.

Финансова хүдэлмэрилэгшэдэй мурьсөөн

БМАССР-эй Финансын министрство ба финансово-банковска хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай областной комитет 1954 оной II кварталай бюджетые гүйсэхэдэ талаар ресубликын аймагууд болон городуудай хоорондо цэлгэрэн социалистическэ мурьсөөнэй дүнгүүдыг гаргаба.

Кударын аймагтай финансын таһагай коллектив налогой мүнэгэ татабарин түсэбнэ 164,3 процент, страховот түлбэрээр — 167,5, нөөсэлгын кассануудай түлбэрээр — 191,2 процент ба гүрэнэй доходоор 100 процент дүүргэжэ, республика соогоо түрүү буури эзэлбэ.

БМАССР-эй Финансын министрствын ба финансово-банковска хүдэлмэрилэгшэдэй областной комитетэй тогтоолоор Кударын аймагтай финансын таһагай коллективтэ дамжуулгын Улаан тур ба 5 мянган түхэриг мүнэгэ шан баруулагдаа.

Социалистическэ мурьсөөндэ хөөрлөх буурице эзэлгын Мухаршэбэрэй аймагтай финансын таһагай коллектив 4 мянган түхэригэй шанда хүртэбэ. Хэжэнгын аймагтай финансова таһагай хүдэлмэрилэгшэд мурьсөөндэ гурбадах буури эзэлэбэ.

В. Минсеева.

СССР-эй АРАДУУДАЙ АХАДУУГЭЙ БҮЛЭ СОО СОВЕТСКЭ УДМУРТИН АМЖАЛТАНУУД

Удмуртскэ Автономно Советскэ Социалистическэ Республикн байгуулагдаһаар 34 жэлэй ой энэ жэлэй намар гүйсэхэнь. Энэ хада Советскэ Союзай арадуудай нэгдэмэл, эдбэршүгэй бүлэ соо шэнэ, социалистическэ наза болоһон удмуртскэ арадай бадаран мандалгын ба халбаран хүржэлтын жэлнүүд болоо.

Агуухэ Октябрскэ социалистическэ революциин урда тээ Удмурти ямар байгаа? Революционно хүдэлмэринд ба интеллигенцине хаанта засагай сүлдэг зах хизаар байһан юм. Энэды промышленность то багаар хүжжэни, хүдөө ажахышье гээгдэни байгаа. Городуудта капиталистууд, хүдөө эээрхэ хобдог помещинүүд ба кулагууд ажалшан арадые мүлжэжэ, дарлажа хуугаа. Удмуртскэ арад үдэсэжэ, үгырэн хоороржо, харанхы муухаг байһан юм.

Росси арадуудыг кашталтаһаа бэсүүлдэни дарлаһаана сүлөөлгөн Агуухэ Октябрскэ социалистическэ революци удмуртскэ арада сүлөө олгоһон, гэрэлтэ ба жаргалта байдалай зам тэднэй урда нэгэн байн. Коммунистическэ партиин хүтэлбэри дор, агуухэ ород арадай ба СССР-эй бусад арадуудай туһаламжаар Удмуртин арад энэ экономическа, политическэ ба културна хүржэлтэдөө аймагтар сэх амжалта туйлаа.

Мүнөөтэрэй Удмурти—механизированна томо хүдөө ажахытай ба хүжжэни промышленносттай, эсэглэн найбаржа байгаа социалистическэ республика мүн. Ганцхан түрүүшн табан жэлдэ тээдэ промышленни 224 предрияти ашарла-

А. КАРАВАЕВ, Удмуртскэ АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ

гада оруулагдаһан юм. Советскэ засагай үдэ промышленностин үйлдбэринд гаргада валовой продукция революциин урда тээх үетэй сасуулахда 40 гара дахин үлүү сэх болоо.

Удмурти булад ба прокат, станок болон редукторнуудыг, электростанок бөө нефть абаха түхэрэлгүүдыг, дублийна экстрадуудыг, шэл, перфораторнууд ба харгы зам барилгын механизмуудыг, пилорама ба локомобильнуудыг, молоор, түмэрээр хэгдэни зүйлнүүдыг, мебель ба амһарта, гутал, оёгломол хубсаһа үгэнэ. Советскэ Союзда хаа хаанагүй «ИЖ-52» маркын мотоциклуудыг, ижевскэ радио ба радиоприемнигуудыг харахат. Оройной мый олохон ангиууд агнуурин ижевскэ буунуудыг найшаан хэрэглэдэг.

Модобэхэдэнь промышленность түрүү халбар болохотой. Модобэхэдэнь бүхэ хүдэлмэри механизировалэгдэни байна. Модоганогшодой ба зөөгшэдэй ажал сэхтэй хүдэлмэринүүд электростанок, модо таллуулаха тракторнууд ба лебедканыуд, үрэлгын кранууд, паровозууд, автомашинууд ба бусад механизмуудай хүсөөр дүүргэгдэнэ. Урдан байгаа бараагуудай орондо клубуудтай, библиотекэтэй, кино-театр ба радиотой болбосон гөж хүдэлмэриндэй посблгоууд бодхоодо, Удмуртскэ ой тайгана эрхим

шанартай барилгын модон Куйбшевскэ ба Сталинградскэ ГЭС-тэ, Донбасскэ, Карагандагай шахта-нуудта, городуудыг, заводуудыг, фабрикануудыг барилгада танилсагдүй эльгээгдэнэ.

Табалхы табанжэлдэ Удмуртин промышленность шэнэ фабрика-нуудууд ба заводуудууд бүрн олошохо юм. Ижевскэ оёдолон, кондитерска, макаронно, мебельн фабриканууд, хилэмэнэй завод, мяхаснай комбинат барилдаха. Саранууд оёдолон ба гуталы фабриканууд, Глазовта мебельн фабрика шэнэчлэн барилдаха. Мүн энэ табанжэлдэ Кама мурэн дээрэ Вяткинскэ гидроэлектростанци барилдажа эхилжэ. Энэ электростанци республикн саашанхи хүжжэлтэдэ сэхэн удхашанартай байхан лабайт.

Мүн хүдөө ажахыда сэхэн хубилалта болоо. Колхозно байгуулаһан иланайн ашаар Удмурти түрүү техникээр зэбсэгдэгдэн томо социалистическэ хүдөө ажахытай республика болоо. Мүнөө колхозно поли дээрэ олон мянган тракторнууд ба комбайнууд хүдэлмэрилэнэ. Удмуртин 91 машинно-тракторна станци 900 гаран колхозуудыг хангана. Тарянай талмай үргэлдэгдэнэ, жэл эрхэ тудам колхозно полинууднаа улам сэх ургаса хурялдана, нитын малай тоо толгой олошоно, малажалай ашаг шэмэнэ улам дээшлэнэ.

Үнэгэрэн хабар Удмуртин колхозууд урдынхидан орходо хабарай тариныг хуряггүй найнаар үнэгэржэ. 1954 оло үндэр ургаса хурялаха бата бэх база байгуулаа. Хүдөө ажахын олоо сэхэтэй халбаруулхын ба тэрэнэй ашаг шэмэ үзэлгыг дээшлүүлхын тула бүхэ хүсөө гарган хүдэлмэрилжэ байна.

Социалистическэ культурын халбаран хүжжэлтэ хада Удмуртскэ АССР-эй туйлаһан томо туйлалтануудай нэгэн болоо. Хаанта засаг удмуртнуудыг харанхы муухаг байдалда байгаа. Агуухэ Октябрскэ социалистическэ революциин болоһон урда тээ удмурт хүн зоной дунда бшөг мэдэхэ зонийн тоо оройдоо 14,7 процент, харин эхэнрүүдэнь барандаа шахуу үзэг бшөг мэдэхгүй байһан юм. Энэ балар үе уни хада үнэгэрэ. Удмуртида бүгддэнитин долоон жэлэй хуралсал бөлүүлэгдээр уни болоо. Мүнөө городуудта, хүдөө ногауудта 1411 эхон, долоон жэлэй ба дунда хургуулинууд тоолодоно, тэндэ 184 мянга шахуу хүн хуралсана. Хургуулинуудта 9.538 багшанар хүдэлмэрилнэ. Мун республика дотор 6 дээдэ хургуули ба олон театрууд бин.

Културно-тэргээлэй эмхи зургаануудай сеть Удмуртида сэхэр үргэдэгдөө. Мүнөө республикада 400 гаран библиотекэ, 39 Културны байшан, 660 клуб, 440 гаран уналгын байшан ба улаан булангууд, 15 музей бин.

Удмуртскэ арад Маркс—Энгельс—Ленин—Сталин хэтэ мүнхын зохёолуудыг, оройло ба дэлхэйн литературин классигуудай зохёолуудыг өөрийнхөө түрэл хэлэн дээрэ уншана, шудалана. Советскэ уранзохёолшодой олохон зохёолууд удмуртскэ хэлээр дээрэ оршуулагдан хэблэгдэнхэй. Национальна удмуртскэ уранзохёолшодой зохёолууд олон тиражтайгаар хэблэгдэнэ. Удмуртскэ номой хэблэл 18 миллион шахуу хэблэ номууд ба брошюра хэблэн гаргаа. Республиканска 3 газетэ, тэрэшэлэн бүхэ городууд ба

районуудта газетнүүд элдэ гаргагдана. Тэднэй олонхын удмуртскэ ба ород хэлэн дээрэ хэблэгдэнэ.

Удмурти бэлдэл оройдо гениальна композитор Петр Ильич Чайковскийн түрэл ногаг болоо. Өөрийнхөө ногагай гениальна композиторай дурасхаалыг ресубликын ажалалд нагнанаар сахилат. Воткинскэ П. И. Чайковскийн түрэн гэртэ музей нэгдэнхэй. П. И. Чайковскийн нэрэмжэтэ музей Советскэ Союзай хизаар бүхэнхөө олон мянган экскурсантууд эржэ харалат. Музейн дэргэдэ П. И. Чайковскийн нэрэмжэтэ хүжжэмэй хургуули хүдэлмэрилнэ.

Республикн станица—урлан хүдэлмэриндэй тосхон байһан Ижевск танигдахаар бшөг болотороо ургаа. Мүнөөнэй Ижевск олон дахар гоё найхан гэрнүүдтэй, 3 театртэй, тоо найхан Културин ордонтой, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ културн ба амаралтын парктэй, гүрэнэй филармониктой, орон дотор эрхим циркнүүдэй нэгэн болоо цирктай, музейнүүдэй, клубуудтай, библиотекнүүд ба стадионуудтай город болохотой. Республикн станицада удмуртскэ национальна театр, хатар ба дуунай ансамбль хүдэлмэрилнэ.

Ахахын ба културна байгуулагдаха советскэ Удмуртин туйлаһан туйлалтанууд Коммунистическэ партиин Ленине-Сталинска национальна политикын, советскэ ариунуудай эдбэршүгэй хани барисанай шалтыг тэрэжэнэ.

Удмуртин ажалшан ашадүу ресубликннуудай бусад ариунуудай хамта Эсгэ оройлоо улам бэхлэхын, сааналаа улам халбаран хүжжэни түлөө, коммунизмин шилхын түлөө бүхэ хүсөө элсүүлэн, эдбэршүгээр тэмсэнэ.

Удмурти ажалшан ашадүу ресубликннуудай бусад ариунуудай хамта Эсгэ оройлоо улам бэхлэхын, сааналаа улам халбаран хүжжэни түлөө, коммунизмин шилхын түлөө бүхэ хүсөө элсүүлэн, эдбэршүгээр тэмсэнэ.

КПСС-эй ЦК-тэй сентябрьска ба февральско-мартовска Пленумүүдэй хүлүүлээр, партиин областной, городской ба районно комитетууд МТС-үүд ба колхозуудта хүдэлмэрилхөөр 2 мянга шахуу хүнүүдыг эльгээгээ. Тэднэй дунда 131 инженернүүд, 121 техникүүд, хүдөө ажахын 1.300 мэргэжэлтэд бин.

Эдэ туйлагдаһан амжалтанууд багаханаршье йанаагемнай амаруулха ёһогүй. Малажалда тэжээлэй база байгуулаха хүдэлмэрилдэ байгаа дугуу дундануудыг гүйсэл усалдажа шадаагүй, нитын малай ашаг үзэлгыг эрид дээшлүүлжэ шаладгүйг колхозууд ба районууд үшөө манда бин.

КПСС-эй ЦК-тэй сентябрьска, февральско-мартовска Пленумүүдэй түүхэтэ шиндхэбэринүүдээр зоригжон Удмуртин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэ колхозно полинуудай ургасыг улам дээшлүүлхын, малай тоо толгой саашдан олоно-

Румыни. Хаанта засагтай үед Румынгийн ажлынханд ном бэлэгтэ хүрэлсэхэд аргагүй байсан юм. Мунөө үед Ардад республикийн гэрэлтэн бүхэн хүрэлсэхэд аргагүй дүүрэн элдэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бухарестын эрэлтийн фабрикада эхнхдэгдөн ехэ набатынай хурууныин занги боложо байна. ТАСС-эй фотохронико.

12 мянган залуу шэнэ мэргэжэлтэд

БҮХАРЕСТ. (ТАСС). Румынгийн дээд хургуулинуудта хабарай шалгалтын сессн дүүрэгэ. Энэ ондо ороной нузууд 12 мянга шахуу залуу мэргэжэлтэдэс бэлдхэн гаргаа, энэнь идондохой жэлэйхнээ 1500 хүнөөр олон юм. Амжалтатгайгаар хүрэлсанаһанайгаа нүүдээр, румынскэ студентүүд байнаар амарна. 8500 гаран студентүүд өөһадынгөө зунай амаралтын санаторинууд болон амаралтын гэрнүүдтэ үнгэргэхэ юм. Олон студентүүд зунай лагеринуудта ошохо, эскурсенда ябахэ байна. Энэ нара соо Карпатин Тимшул — Де-Сус гэжэ гоё найхан курортын газарта студентүүдтэй уласкоорондын лагерь нээгдэхэ, тэндэ румынскэ студентүүдтэй сугтаа Советскэ Союзай, Франциин, Англиин, Италиин, Чехословакиин, Норвегиин, Венгриин, Болгарини болон бусад ороноудай студентүүд амарха юм.

Болгарин полинууд дээрэ

СОФИ. июлинь 7. (ТАСС). Болгарид таряа хуряалга үргэнөөр абуулагдэхэ байна. Ячмень ба хара гариа хуряалга түлэг дундаа ябана. Урда дүгэй районуудта шинэс хуряалга эхилэ. Ороной полинууд дээрэ 1700-гаад комбайнууд, тэрэ тоодо «Димитровец—б» гэжэ эгээн түрүүн болгарскэ комбайнууд хүтэлэрхэнтэ. Энэ жэлд комбайнуудаар орооһото культурануудай тарилгын талмайн хахад хубинь хуряагдаха байна. Кооперативна газартаряалангай ажакхынууд ба МТС-үүд хуряалгыс богонихон болзор соо гээлтэ хорлоотогүйгөөр үнгэргэхин түлөө мурьсыс дэлгэрүүлнэ. Допренин тосхойн МТС-эй комбайнернууд харалагдаһан 20 хоногой орондо 17 хоног соо хуряалга дүүргэхэдэй гэгэн уяага абаад, оронойгоо бүхы комбайнернуудыс мурьсысөөдэ уриалба.

Арадай түлөөлэгшэдэй бүхэхитадай суглаанда хүнгалтын урда тээ

ПЕКИН, июлинь 7. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор арадай политикиска консултантивна совөдэй бүхэхитадай комитетдэй президиумэй үргэн заседани дээрэ үсэгэлдэр арадай түлөөлэгшэдэй бүхэхитадай суглаанай цегуудта кандидатлуудай списогүүд зүбшэн хэлсэгдэжэ, нэгэн дуугаар баталагдаба. Эдэ списогүүд арадай түлөөлэгшэдэй провинциальна ба муниципальна суглаануудта дамжуулан үгтэхэ байна.

Хитадта уһанай спорт дэлгэрүүлэгдэнэ

ШАНХАЙ, июлинь 8. (ТАСС). «Цзефанжибао» гэжэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, хитадай арадай-сүүлөөлөгшын арминь спортсменүүдэй хоорондо уһанда тамаралгын мурьсысөн Шанхайда июлинь 5 ба 6-най үдэрнүүдтэ болоо. Тус мурьсысөн хадаа уһанда тамаралганадай горьтой амжалтануудыс болон спортивна шадабарини ургалгыс харуулаа. Манда тамаралгаар республикын энэһэн урда тээхн 7 рекорд ахигдаа. Жэшээлдэхэ, далайн флотой спортсмен Ли Си-цзин 1500 метртэ 20 минута 13,4 секунда соо тамаржа, шэнэ рекорд тогтоогоо. Энэһэн урда тээхн ороной рекорд ямар байгааг гэхэдэ, 22 минута 59,2 секунда соо 1500 метртэ тамаржа тогтоогдоһон байгаа.

4. АЙКОМОЙ ИНСТРУКТОР

(Түгээхэл)

дэггүй, ганса нэгэ шүүмжэлэлэй гарбашыс наань, ямаршыс хэмжээ абтадаггүй, газетэ таһалдалтайгаар гаргалдагай байгаа. Редактор Лубсанов ханын газетэ гаргаа гэһэнб гэжэ партийна даалгабариа дүүргэһэн хэбэртэй бээ мэхэлээд эхэ һуудгай байба. Инимэ болохогүй байдалыс захакхын тула нүхэр Тужиннов партино-политическэ секретарь Ринчин-Доржи Гармаевай июнь нарынгаа түсб табиха үсдэнэ «Колхоздо ханын хэбэлгыс найжаруулаха хэмжээнүүд тухай» асуудал партийна суглаан дээрэ тусгаар зүбшэн хэлсэхэ тухай түсэбтөө оруулгысн заажэ үгтэб. Улангүй, энэ асуудалаар суглаанай болоходо колхоздо 20 гаран коммунистууд бултадаа сугларжа, ханын газетын редколлекциин хүдэлмэрише шангаар шүүмжэлэһэн, дутуунуудыс элрүүһэн байна. Суглаан дээрэ нимэ шиндэхэбэри абаба; газетын хангалтагүйгөөр гаргалдаһанай түлөө редактор Лубсановта уридалсан һануулаха хэхэ, газетые нарадаа 1 дахин галчалдалгүй гаргахэ, газетые олошооруулаха, холын гүүртэ, отара ба бригадануудта эльгээдэг байха, шүүмжэлэхэ статьянуудаар правлени ба партийна организаци хэмжээ абаха, түрүү колхозинуудай дүй дүрийдэ үргэнөөр дэлгэрүүлэхэ, «Ханын газетын зорилго» гэгэн асуудалтайгаар селькошуудай зүблөө зарлаха гэхэ мэтэ. Тэрэ суглаанһаа хойно газетэ хүдэлмэрээ эрид найжаруулаа. Партинь Эдын айкомой Цагаан-Усалай МТС-эй зонин секретарь Хаймчик Хамнуевич Хандуев ходо

Б. МУНГОНОВ, Д. ДОРЖИВ.

Бодгойн сомон.

Чжоу Эн-лай Хо Ши Мин хоёрой хоорондо болоһон хэлсээнүүд тухай коммюнике

ПЕКИН, июлинь 7. (ТАСС). Хитадай Ардад Республика ба Вьетнамай Демократическа Республикын хоорондо болоһон хэлсээнүүд тухай коммюнике Синьхуа агентство дамжуулаа. Коммюнике дотор нигэжэ хэлэгдэнэ: 1954 оной июлинь 3-һаа 5 хүрэтэр хитад-вьетнамскэ хил дээрэ Хитадай Ардад Республика премьер Чжоу Эн-лай ба Вьетнамай Демократическа Республикын президент Хо Ши Мин хоёр хэлсэе хэбэ. Премьер Чжоу Эн-лай президент Хо Ши Мин хоёр Индо-Хитадта эб найрамдал тогтоохо тухай проблемасыс Женевскэ зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэһэн тухай ба энэ асуудалтай холбоотой бусад проблеманүүд тухай өөһэдынгөө ханамжануудыс хэлсэб. Хэлсэһэнэй үедэ Хитадай Ардад Республикада Вьетнамай Демократическа Республикаһаа нуугтаа посол Хоанг Ван Хоан ба Женевскэ зүблөөн дээрэ КНР-эй делегациин советник Цяо Гуань-хуа гэгшэд байсаба.

Неру Чжоу Эн-лайн Делида ба Рангунда хэһэн хэлсээнүүд тухай

ДЕЛИ, июлинь 7. (ТАСС). Делин радио нигэжэ мэдээсэ: Индийскэ национальна конгрессэй штадуудтай отделенинүүдтэй түрүүлэгшэнэрэй нэрэ дээрэ эльгээһэн бэшэг соогоо Неру нигэжэ заана. КНР-эй гүрэнэй административна совөдэй премьер ба гадаады хэрэгүүдтэй министр Чжоу Эн-лайн Делида ба Рангунда хэһэн хэлсээнүүдтэй нүүлээр томилогдоһон коммюнике Индин арад зоний нанал хүсэлтэс элрхэһэн, мүн тэрэ хадаа Индин гадаадын политикын бодото үрэ дүн мүн. Эдэ коммюникеүүдтэй шухала удхашанарын юун болоһон гэхэдэ, тэдэн дотор гадаадын хамааралгагүйгөөр бүхы ороноудай эбтэйгээр ажнуужа болохо байһан тухай баталагдан хэлэгдэнэ. Инди хадаа коммунистическэ идеологиныс, мүн тэрэшэлэн олоһон американкашын идеологиныс мэдэрдэггүй, зүгөөр тингээһын, бүхы ороноудтай нүхэрэй ёһоной холбоо барисаатай байхыс хүсэһэн гэжэ Неру заана. Тэрэнэй ханадагай ёһоор амгалан аргаар лэ хүсэл оролдолог гаргаа һаа, эб найрамдал сахигдажа болохоор байна, эб найрамдалай асуудалнуудыс шиндэхэхэдэ дайн сэргээгэй методуудыс хэрэглэхэ гэһэн ухаанда орошогуй.

Хитадай худалдаа наймаанай делегациин Лондондо хэһэн хэлсээнүүд

ЛОНДОН, июлинь 7. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Хитадай Ардад Республикаһаа Лондондо ершэн худалдаа наймаанай делегаци хоёр ороноудайнгаа хоорондо худалдаа наймаа хүжөөжэ хүсэлтэй табан английскэ организацинуудтай, нэрлэбэл: английскэ худалдаа наймаанай палатануудтай ассоциаци, «Хитадай-ассоциаци», британскэ промышленинуудай федераци, худалдаа наймаанай лондонско палата болон промышленинуудай национальна союзай түлөөлэгшэдтэй үсэгэлдэр хэлсэе хэжэ эхилэб. Хитадай делегациин ба худалдаа наймаанай министртын түлөөлэгшэдэй хоорондо уулзажа болохо байһан тухай асуудалаар худалдаа наймаанай хэрэгүүдээр гүрэнэй министр Хиткот-Эмери нигэжэ мэдүүлэб: Хитадай худалдаа наймаанай делегациин ерлэг «правительствын зүбшөөлөөр» эмхидхэгдэһэн юм. «Худалдаа наймаанай ба хангалтын министрствонүүдтэй элнтэ ехэ ноёд официальна бэшээр тэлэнтэй уулзаһан байгаа».

Французскэ правительствын заседани

ПАРИЖ, июлинь 6. (ТАСС). Франциин правительствын заседани мүнөөдэр Мендес-Франсын түрүүлэгшэ дор болобо. Заседаниин дүүрэхэдэ, ямаршыс коммюнике томилогдоогүй. Мендес-Франс хадаа июлинь 4-дэ национальна оборонын министр генерал Кенниг ба эбсэсэгтэ хүсэһэнүүдтэй штабай начальник генерал Гийом гэгшэдтэй хамтадаа абаһан шиндэхэбэри тухай кабинетэй совөдтэ мэдээсэб гэжэ «Франс-Суар» газетэ бэшэнэ. Эдэ шиндэхэбэриүүд «Индо-Хитадта экспедиционно корпусыс дары шангадхакхэ» гэгэн зорилготой байна гэжэ газетэ заана.

Франциин национальна суглаан дээрэ

ПАРИЖ, июлинь 7. (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, депутат-социалист Макс Лежен Национальна суглаанай национальна оборонын комиссини түрүүлэгшээр һунгагдаа. Леженэй түлөө комиссини гэгшүүд-коммунистууд голосовалба. Тэдэнэр нигэжэ мэдүүлэб: «европейскэ хамгаалалгын нэгэдэл» бин болгохо дурагүй, тэрэшэлэн Индо-Хитад руу сэрэгүүдыс эльгээхэ дурагүй хүнэй түлөө голосо үгэнэбди.

Франциин национальна суглаан дээрэ «европейскэ хамгаалалгын нэгэдэл» тухай гадаадын хэрэгүүдтэй комиссини элидхэр

ПАРИЖ, июлинь 7. (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, депутат-социалист Макс Лежен Национальна суглаанай национальна оборонын комиссини түрүүлэгшээр һунгагдаа. Леженэй түлөө комиссини гэгшүүд-коммунистууд голосовалба. Тэдэнэр нигэжэ мэдүүлэб: «европейскэ хамгаалалгын нэгэдэл» бин болгохо дурагүй, тэрэшэлэн Индо-Хитад руу сэрэгүүдыс эльгээхэ дурагүй хүнэй түлөө голосо үгэнэбди.

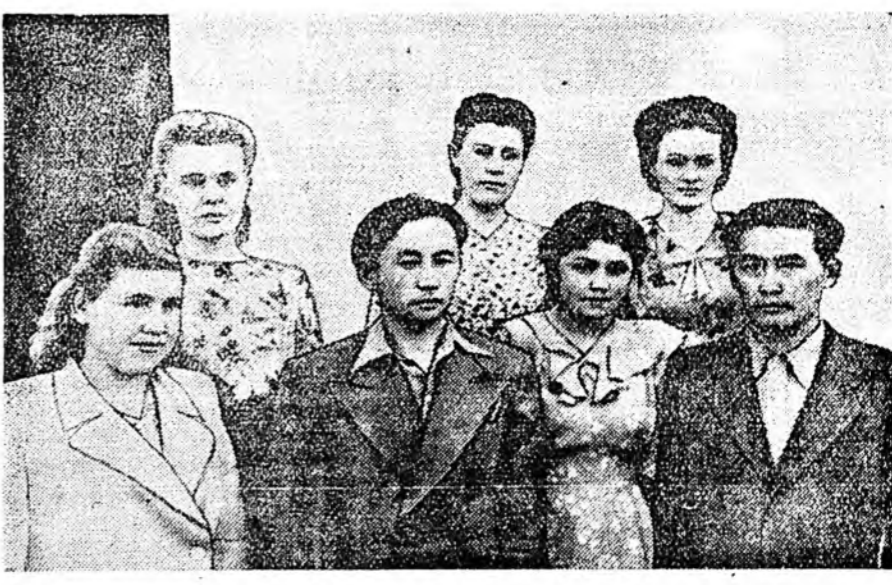
Элидхэлэй энэ хуби соо Германиян капитуляциһанһаа хойшо (1945) парижскэ ба болонскэ догориунууд хүрэтэр (1952) событинуудтай ябаса тухай дурсагдана, мүн тэрэшэлэн догориунууд болон намэлтэ протоколнуудыс шүүмжэлэн харядана. Элидхэлэй оролто дотор нигэжэ хэлэгдэнэ: «Национальна суглаанай нэгэшыс голосовани «европейскэ хамгаалалгын нэгэдэл» тухай догориныс ратификациһанһаа хүнэр хүндэ хойшолоһонтой байхагүй».

Национальна суглаан дээрэ Мендес-Франсын хэлэһэн үгэ хөбө байһан тухайгаа эгээн түрүүндэ Мендес-Франс мэдээсэб. Тэдэ хэлсээнүүдтэй амжалтатгайгаар үүрэхэ байһан тухай этгэлээ мэдүүлэхэ зуураа, тэрэ нигэжэ хэлэб: «Һайшаалтайгаар ба хүндтэйгөөр түрүүхынь тула (хэлсээнүүдтэй), Ред. ажаглалта) хэрэгтэй бүхы юумэн билдэлд бин гэжэ хэлэһэн байгаа. Мүнөөдэршыс минни ханамжа тэрэ зангаараа».

Гватемалын сэргэй хунтын антидемократическа хэмжээ-абуулганууд

НЬЮ-ИОРК, июлинь 7. (ТАСС). Гватемалын сэргэй хунтын антидемократическа хэмжээ-абуулганууд тухай «Нью-Йорк Таймс» газетэ мүнөөдэр тунхаглаба. Газетын мэдээсэһэнэй ёһоор хунта хадаа үзэг бэшэг мэдэхгүй хүнүүдтэй һунгалтын эрхэ хаһаха гэгэн декрет гаргаба. Гватемалада ажаһуудаг хүн зоний 70 проценттэй дээшэнхын үзэг бэшэг мэдэхгүй юм гэжэ мэдэжэ. Тэдэ хунүүдтэ 1945 онһоо хойшо һунгалтын эрхэ олгогдоһон байха юм. Тэдэнэй һунгата эрхысн ханахадаа сэргэй диктатурын ёһо гурим байгуулагшад арад зонһоо айжа хүрлэжэ байһанаа элээр харуулаба.

Зүүн-Урда Азида сэргэй блогые байгуулаха бэлэдхэл ЛОНДОН, июлинь 6. (ТАСС). Рейтер агентствын сингапурска корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр Сингапурта Англиин, США-эй, Франциин, Австралиин, эбсэсэгтэ хүсэһэнүүдтэй штабуудай офицерүүдтэй зүблөөн нээгдэб. Тус зүблөөн Зүүн-Урда Азида сэргэй блок байгуулагда бэлэдхэл хэхэ зорилготойгоор зарлагдаа гэжэ мэдээсэлхэ харядана.

Дорин Банзаровой нэрэмжэтэ багшанарай институтыс олон студентүүд мүнөө дүүрэгэ. Энэ институтай физико-математическа, естественно-географическа, историко-филологическа факультетүүдтэ хоёр элэй турнида оролдоһонтойгоор хүрэлсэбэ, 101 хүн дүүрэгэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: институтыс эрхия байнаар дүүргэһэн (зүүн гарһаа) Н. В. Бабанова, Е. Ф. Нолуева, Б. Д. Дамдижапов, В. Ф. Денцова, В. Н. Батгунна, Ю. П. Дорхова, Н. Д. Зайтуев гэгшэд байна. А. Мантасвай фото.

„Бурят-Монголой театр“ гэжэ темээр диссертаци бариха

Энэ оной июниин нэгэтэ үдэшэ Москвада Луначарскиин нэрэмжэтэ гүрэнэй театральна институтта хүнүүд олоороо сугларба. Сугларалшадай дунда Бурят-Монголой түлөөлэгшэдэ бин байгаа. Эндэ Л. С. Ходорковскэ «Бурят-Монголой театр» гэгэн темээр диссертаци бариха байба. Нүүхэр Ходорковскэ науцна хүдэлмэрэс бэшэхэдэ гүрэнэй Бурят-Монголой архивай, мүн республикын культурын научно-исследовательскэ институттай материалнуудыс хэрэглэһэнэ. Тусхай опонент-нүүдтэй, наукануудай кандидатуд Хадалов (Улан-Удэ), Асеев (Москва) гэгшэдтэй бэшэгүүд сугларалшадта уншагдаа. Тусхай опонент-филологическа наукануудай доктор Т. А. Бертагасвай үгэ хэлэһэнэй нүүдээр профессор Санжеев үгэ абаа. Улан-Удэ городой, Москвагай болон бусад городуудтай артистууд болон театрын ажал-ябуулагшадтэй бэшэгүүд уншагдаа. Тэдэнэр бэшэгүүд соогоо нүхэр Ходорковскэгай хүдэлмэрише һайшаагаа. Луначарскиин нэрэмжэтэ театральна институтай эрлэмтэдтэй совет «Бурят-Монголой театр» гэгэн диссертациныс хаража үзөөд, Л. С. Ходорковскэгай искусствоническа наукануудай кандидат гэгэн нэрэ зэргэ олгобо. В. Покровский.

Республиканскэ ипподром дээрэ

Удаа удаагуур гурбан воскресендэ республиканскэ ипподром дээрэ мориндой һорһон болоо. Мориндой болохо үдэр ипподром дээрэ колхозуудай мориндой товария фермэ дагшадтэй, колхозуудай түрүүлэгшэнэр болон мориншодыс, мүн городоһын хунүүдыс хаража болохо байба. Тарбагатайн аймагай Сталинэй нэрэмжэтэ колхозой «Верный» гэжэ нэрэтэй азарта (1952 ондо түрэнэй) хоёрдохн һорһондо ехэ хурдаар гүйжэ эрээ. Тэрэ 1600 метр газарта 3 минута 13 секунда соо гүйжэ эрэн байба. 1951 ондо түрэнэй залуу мориндой дунда болоһон һорһондо Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхозой «Винтте» гэжэ азарта түрүүлжэ эрээ. Тэрэ азарта 1600 метр газарта 3 минута соо эрээ. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой «Крестынка» гэжэ үүе «Винтте» багашаһаар эгэ гээгдэ. Удаадахи урлянда Мухаршэбэрэй аймагай Сталинэй нэрэмжэтэ колхозой «Уралка» гэжэ нэрэтэй мүн гүрэнэй коопонини «Мост» гэжэ нэрэтэй гүүнүүд түрүүлэб. Гурбалахн һорһондо 1952 ондо түрэнэй азартануудай дундаһаа Тарбагатайн аймагай Сталинэй нэрэмжэтэ колхозой «Верный» гэжэ нэрэтэй азарта түрүүлэб. 1951 ондо түрэнэй азартануудай дундаһаа Мичуринэй нэрэмжэтэ үрэ жэмзэстэ станин «Верный» гэжэ нэрэтэй азарта түрүүлэб. Иволгын аймагай «Коминтерн» колхозой «Кедр» гэжэ нэрэтэй азарта һорһондо байнаар гүйжэб. В. Приемшев.

Спартакиада үнгэргэгдөө

Һаяхан Хэжэнгийн аймагай «Коммунизм» колхоздо республикын 31 жэлэй ойн һайндэртэ зориулагдана спартакиада үнгэргэгдөө. Спартакиада 100 метрын урилдаагаар нээгдэб. Урилдаанда эрүүлүүлэй дундаһаа А. Мангатаев, эхэрнүүдтэй дундаһаа В. Вельх гэгшэд түрүү һурунуудыс эзэлэб. Утыс харайгаар Д. Лушанов, үнэришэ харайгаар Д. Гармаев гэгшэд түрүү һурунда гарба. Удаань спартакиадын эгэ өнөөр холтой наада — бүхэнүүдн барилдаан болоо. Эндэ Н. Гончикжапов нэгэдэһэн, Д. Лушанов хоёрдохн һурунда гараа. Спартакиадада хабадалсанһан олон тоото колхозинууд эдэ наадаһуудыс һонирхон харанһан байна. В. Жигжитов.

Һурагшад аяншалгада гараба

Торин дунда хургуулинь 7-9-дэхи классуудай һурагшад хизаар ороноо шэнжэлэхэ зорилготойгоор туристскэ аяншалгада һаяхан мордобо. Аяншалгыс багшанар В. Е. Шулунов, П. Н. Морозов гэгшэд хүтэлбэриһэн. Эдир аяншалганад Хамар-Дабан хүрэтэр хэдэн үндэр хада уула дабажа ошохо юм. Тивэхэ зуураа, Таглай гэжэ хадын нуурыс шэнжэлэн үзэхэ байна. Аяншалганад ой тайгаар, хада уулаар ябаханда элдэб олон ургамалнуудай коллекци суглуулха. Б. Батожапов.

Шатаргаар нэгэн дороболо

Һаяхан Дээдэ-Березовкодохн коммунистическын ба туберкулесне санаторинуудта шатаргаар нэгэн дороболо болобо. Шатаршан түүхын наукануудай кандидат нүхэр Цыбиков хоёр час хахадтай турша соо 17 парти наадахадаа И-ев шүүжэ, 4-тэйнь тэнсээд, хоёртош шүүгдэб. Тимэ болохоогоор нүхэр Цыбиков 13:4 гэгэн тоотойгоор наадаһадшыс шүүбэ. С. Демин.

Футболоор ороной түрүү һуури эзэлхын түлөө

Футболоор ороной түрүү һуури эзэлхын түлөө элжээтэ мурьсыс «А» классай командануудай хоорондо «Динамо» гэжэ Центральна стадион дээрэ июлинь 6-да, Москвада, болобо. Советскэ Арминн Центральна байшангай ба «Динамо» гэжэ спортивна обществын московскэ команлануудай футболнистууд наадаба. Динамынхид шимээр илаа: 5:1. (ТАСС). Редакторай ордогшо Д. Л. ЛЮБСАНОВ.

«ХРОНИКА» кинотеатр — «Ошибки» Бурят-Монголой драмын театртэ — «Атгастат эрлөстэ» (10 ч. 30 м., 12 ч. 14 ч. 45 м., 16 ч. 30 м., 18 ч. 15 м., 20 ч., 21 ч. 45 м. ба 23 ч. 30 м.). Бурят-Монголой драмын театртэ — «Атгастат эрлөстэ» (10 ч. 30 м., 12 ч. 14 ч. 45 м., 16 ч. 30 м., 18 ч. 15 м., 20 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.).